

[L. D. Rasmussen.]

foreliggende Tilfælde er den skabte Skattelettelse ikke en for meget betalt Skat, Staten kunde overhovedet ikke undvære disse Penge, og der er en stor Forskel paa disse to Ting.

Her var det en positiv Foræring, som man skabte sig Dækning for paa anden Maade og paa en for os i hvert Fald mindre tiltalende Maade. Medens man viste det venlige Ansigt opad til, viste man et ganske andet Ansigt overfor de 1½ Million Borgere, der vel har smaa Indtægter, men som viser sig at være sparsommelige, thi det var jo ikke dem, der ødsler med deres smaa Penge, det var ikke dem, der lavede Udenlandsrejser for at gøre Indkøb, og det var heller ikke dem, der købte Biler i lange Baner.

Nu nævner jeg Ordet Biler, og jeg kan oplyse, at i 1914 var der 3 430 Biler i alt her i Danmark, i 1920 var det vokset til 17 657, men i 1928 var vi oppe paa 88 898, og det betyder, at Danmark internationalt staar som Nr. 6 i Rækken med Hensyn til Bilhold; vi staar som Nr. 6 med en Bil for hver 39 Indbyggere. I Sverige har de kun en Bil for hver 48, i Norge en for hver 76, og vor sydlige Nabo, Tyskland, har en Bil for hver 134 Indbyggere. Danmark staar altsaa langt foran. Nu falder det mig ikke et eneste Øjeblik ind at se med fjendtlige Øjne paa dette moderne Befordringsmiddel, men naar man f. Eks. i Treaaret 1921—24 importerede over 25 000 Biler til Danmark under en Valutasituation, der var meget vanskelig for os, kan man ikke se, at disse Skridt var nogenlunde vel overvejede, thi med den lave Krone, vi den Gang havde, vilde det sikkert betyde en aarlig Udbetaling til Udlandet af mellem 50 og 60 Mill. Kr., og det er klart, at en saadan Aareladning i hvert Fald ikke skulde være med til at støtte eller gavne vor Valuta, det var et af disse mange uheldige Udslag af de frie Kræfters Spil, der var i absolut Strid med hele Samfundets Interesse. Og det skete i en Periode, hvor de smaa Spareres Konti gik ca. 100 000 tilbage, og hvor man, tvunget af Omstændighederne, maatte udtage af den lille Kapital, man havde indestaaende. Man kunde ganske sikkert under disse Forhold i hvert Fald godt have ventet med Bilindkøbene til bedre Tider, mere paatrængende var Anskaffelsen ganske sikkert ikke. Jeg er i øvrigt af den bestemte Mening, at det nationaløkonomisk set vilde være en Vinding, om de smaa Spareres Indskud kunde blive betydeligt forøget, baade med Hensyn til Konti og med Hensyn til Indskud, selv om de store Formuer derved

vilde stige noget mindre. En mere jævn Fordeling af Overskuddet vilde sikkert være heldigst rent nationaløkonomisk set, saa kunde der blive en større økonomisk Bæreevne for de ca. 1½ Million Borgere, som findes i de to nævnte Grupper af Sparere i Sparekasserne, foruden alle de andre, som slet ikke endnu evner at opspare noget som helst, thi det er af ganske afgørende Betydning for hele vort Næringsliv, at der er en købedygtig Befolkning, at det store brede Lag er i Stand til at skaffe sig det nødvendigeste. Derfor er det falsk Lære, naar der er blevet og stadig bliver talt saa kraftigt om Nedsættelse i Arbejds lønningerne. Naar en Daglejer paa Landet ifølge Statistisk Aarbogs Oplysning i 1927 tjener 4 Kr. 7 Ø. om Dagen i Foraaars- og Sommertiden, 4 Kr. og 63 Ø. i Høsttiden, og 3 Kr. og 6 Ø. om Vinteren, saa kan jeg i hvert Tilfælde ikke forstaa — og der vil vistnok være adskillige ærede Medlemmer, som heller ikke kan forstaa det —, hvorledes disse Arbejdere skal kunne klare sig. Og Byarbejdernes Lønning staar officielt angivet til 1 Kr. og 28 Ø. pr. Time. Dette Resultat er imidlertid ganske sikkert kun opnaaet derved, at man har regnet Akkordtimebetalingerne med, ellers vilde man slet ikke kunne naa dette Tal. Jeg ved, at Arbejdernes Lønninger i al Almindelighed ligger betydelig lavere end 1 Kr. og 28 Ø. Men selv om Arbejderne havde 1 Kr. og 28 Ø., hvad der giver c. 3 000 Kr. om Aaret, saa er Pristallet 173, og det vil sige, at Normalbudgettet paa 2 000 Kr. skulde være 3 300 Kr. for at tilfredsstille Pristallet. Der er altsaa ikke den fornødne Købedygtighed i hele dette store Lag af Befolkningen; hvis der var det, vilde der naturligvis blive ganske anderledes Liv paa Næringslivets Omraade. Jeg hører i Aanden en eller flere af de ivrige Løntrykkere svare mig: Det vilde være meget godt, det vilde være umaadelig rart, hvis de kunde faa denne højere Løn for deres Arbejde, men Hensynet til Konkurrence dygtigheden forbyder det. Jeg har hørt denne Udtalelse saa ofte, og der er sikkert adskillige, som tror derpaa, men før man udtaler sig saaledes, burde man undersøge, om Virksomhederne har taget alle moderne tekniske Hjælpemidler i deres Tjeneste, om Administration og Drift af den i Forhold til vort Lands Størrelse uhyre Mængde mindre Virksomheder ikke er alt for dyr, om ikke Modernisering og Koncenering, der er blevet tilraadet det danske Erhvervsliv for en 12—14 Aar tilbage, ikke kunde skabe Muligheder for at bære en ordentlig Arbejds løn samtidig med, at Virksomhederne var konkurrence dygtige. Prak-